

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 1-ej po południu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

BIURO REDAKCJI I EKSPEDYCJA ul. Chorążczyzna 31.
ADMINISTRACJA ul. Podwale 3. — Egzemplarze gazety do nabycia w Ekspedycji ul. Chorążczyzna 31, w biurze dziennej S. SOKOŁOWSKI i SKA Jagiellońska 7, w biurach dzienników i trafikach. — Listy należy frankować.

Reklamacje otwarte wolne od opłaty. — Konto P.K.O. Nr. 141.690.
Telefon redakcji Nr. 178. — Telefon Administracji Nr. 73.

Cena egzemplarza
w miejscu
i na prowincji

60 MK

PRENUMERATA:

	miesięcznie
w Łwowie bez dostawy	1.350 — Mk
w Łwowie z dostawą	1.500 — Mk
z przesyłką pocztową w Polsce	1.500 — Mk
z przesyłką pocztową w innych państwach	2.000 — Mk

Wszystkie ogłoszenia przyjmuje Administracja „Gazety Lwowskiej”, Lwów, ulica Podwale 3, w godzinach od 5—2 i 5—7 i biuro S. Sokołowski i Ska ulica Jagiellońska 7.

O Jaworzynę.

Da. 5. października zapasł ma na Radzie ambasadorów w Paryżu decyzja w polsko-czeskim sporze o Jaworzynę.

Radzie ambasadorów przedstawione będzie opracowanie komisji delimitacyjnej, usiłujące granicę w ten sposób, że idzie ona od Lodowej przełęczy wzdłuż Jaworzynki przez Kotę 12:6 aż do wschodniej granicy Jungowa; tym sposobem połowa Jaworzyny byłaby przysądzoną Polsce, ale w zamian za to Polska oddałaby Czechom wsie na Spiszu: Kacwia i Niedzicę. Przesiw temu orzeczeniu zaproteścowały oba rządy: polski i czeski. Polski — bo Kacwin i Niedzicę oddawano z naszej strony Czechom ale w zamian za całą Jaworzynę. Czeski — gdyż Czesi pragną całą Jaworzynę zatrzymać dla siebie.

Czytelnikom naszym wiadomy jest przebieg sporu i motywy zarówno geograficzne, jak i gospodarcze natury, które przemawiają za przysądzeniem Polsce Jaworzyny. Tu przypominamy tylko główne momenty zatargu: Wedle aneksu B. do umowy polsko-czeskiej zawartej rok temu przez ministra Skirmunta w Pradze, Czechy i Polska miały porozumieć się w kwestji Jaworzyny. Cze i jednak stałe odwiekali moment obrad nad tą sprawą, a wreszcie p. Beneš oświadczył, że w ogóle nie można rozpocząć rokowań, ponieważ Jaworzyna jest częścią terytorjum czecho-słowackiego i bez zgody parlamentu nie może być odstąpiona, ani wymieniona. Parlament zaś zgody swej odmawia.

Wobec ego rzecz wrocila przed międzysojuszniczą komisją delimitacyjną, a rezultatem jej rozważań jest opinia która pójdzie na Radę ambasadorów.

Wyrazić należy nadzieję, więcej: pewność, iż Rząd polski w sprawie tej z całą nieustępliwością stanie w obronie słusznych praw naszych. Raz nakoniec kres położony być winien naszej przesadnej kurtuazji wobec tych sąsiadów i pobratymców. W zamian za poczynione Czechom ustępstwa — cóż zyskała Polska? Na międzynarodowej arenie Czesi, jak kopali tak dalej kopią pod nami dolki; u siebie w pruskiej łacie zajądłością pracują nad wytopieniem polskości, co zwłaszcza w stosunkach szkolnych zaznaczyło się tak jaskrawie; niby też o niczem nie wiedząc, pozwalają nadal pod osłoną czeskiego państwa gromadzić się i zbroić watahom ukraińskim, a wśród agitatorów wychwytywanych na Podkarpaciu trochę za często w spółce z Ukraińcami przytapije się Czechów.

Z takim sąsiadem i przyjacielem niewiele zdziała się wersalską ustępliwością. Trzeba mu pokazać, że się ma siłę i przynajmniej po otrzymanych nauczkach, luz ani krok nie odstąpić od słusznych praw swych.

Sejm śląski.

Warszawa. (PAT.) 4/10. Wczoraj podpisał Pan Naczelnik Państwa dekret zwołujący Sejm śląski do Katowic na 10. października.

Stanowisko Francji w sprawie Małopolski Wschod.

Paryż. (PAT.) 4/10. Havas. „Temps” omawiając sprawę Galicji wschodniej oświadcza, że nie sposób poważnie kwestjonować praw Polski do tego obszaru. Od 5-ciu lat, zauważa „Temps”, nie kto inny tylko właśnie armia polska przywróciła i utrzymała porządek na tym terenie i nie kto inny, tylko administracja polska zapewniła ludności normalne istnienie. Przy pomocy polskich za-

sobów zabezpieczono rozwój ekonomiczny i moralny tego kraju. Osiągnięte rezultaty łącznie z argumentami historycznymi przemawiają za integracją kraju w ramy Państwa polskiego. W dalszym ciągu „Temps” nie szczędzi pochwał statutowi samorządowemu i oświadcza, że zabezpiecza on Rusinom rozwój narodowy i religijny.

Nie dajmy niszczyć naszego dobra.

Otrzymujemy następujący komunikat:

Polacy!

Od szeregu tygodni Wschodnia Małopolska, odradzająca się po krwawych przejściach, jest widownią aktów zbrodniczego sabotażu; w różnych jej stronach wyatują w powietrze mosty, płoną dwory, folwarki, zagrody włościańskie, zabudowania gospodarcze i sterty. Setki wagonów znojnje zdobytego zboża poszły z dymem, przyczyniając się do wzrostu drożyzny. Ulega zniszczeniu mienie państwowe i prywatne. Mnożą się terorystyczne morderstwa i rabunki.

Zniszczenie całego polskiego dorobku jest planowym celem tych zbrodni.

Dopuszcza się ich nieliczna banda łotrów, utrzymywana na żołdzie naszych wrogów, którym polski patriotyzm i polskie męstwo pokrzyżowały wszelkie zakusy i misterne plany.

Uległszy w otwartej walce, podstępnie, w osłonach nocy, usiłują teraz teroryzować polskie

społeczeństwo, a zarazem lud ruski, pragnący spokoju i zgodnego współżycia obu narodów.

Zbrodniarze do gód działają bezkarnie!

Aby ich unicestwić — całe społeczeństwo musi współdziałać z władzami, musi chwycić się samoobrony, musi przedewszystkiem być ostrożnym, mieć oczy i uszy otwarte na wszystko co się dzieje dokoła. Każde podejrzone sposprzeżenie winno być natychmiast podane organom władzy.

W tym celu, w każdym powiecie, w każdym mieście, miasteczku i wsi, zjednoczmy się do wspólnej zorganizowanej obrony; do tego nigdzie nie braknie jednostek, które żądzą czynu i energją innych obudzą z uspienia.

Nie dajmy nikczemnemu wrogowi niszczyć dalej naszego dobra naszej kultury i powagi naszej państwowości. Tylko zbiorowy wysiłek, tylko zbiorowa czujność, położą kres zbrodniom.

Dłużej nie wolno być obojętnym, bezczynnym i cierpliwym!

Wit Sulimirski m. p.

Przewodniczący Małop. Straży Obyw.
Lwów, dnia 30 września 1922.

Ruch przedwyborczy.

POSIEDZENIE PAŃSTW. KOMISJI WYBOR.

Warszawa. 4. X. o godz. 16 zebrała się Państwowa Komisja wyborcza pod przewodn. gener. komisarza Bresiewicza. Komisja ukończyła już swe prace, zatwierdzając 14 list państwowych do Senatu i 19 do Sejmu.

Do Sejmu unieważniono listę Nr. 21 (niezależni socjaliści). Pozatem lista Nr. 19 została wycofana.

Następnie unieważniono listę do Senatu Nr. 20 zgłoszoną przez ludowców żydowskich z Prylukiem na czele.

Nie zgłoszono list senackich do następujących list sejmowych: Nr. 4 (żydowscy robotnicy), Nr. 11, 17 i 18. Lista Nr. 19 została wycofana. Do Sejmu i Senatu łącznie zatwierdzono listy następujące: Nr. 1 (PSL.), z której skreślono dr. Greka, który nie złożył oświadczenia o wyrażeniu zgody na kandydaturę, Nr. 2 (PPS.), z której skreślono posła Klemensiewicza do Sejmu, Nr. 3 (Wyzwolenie), w której skreślono dr. Janika i Dziubińską do Senatu, Nr. 5 (komuniści), Nr. 6 (Rady Ludowe), Nr. 7 (NPR.), Nr. 8 (Chrześc. Zjedn. jedności nar.),

Nr. 10 (Unia państwowo-demokr.), z której skreślono do Sejmu Stesłowicza, Wacława Makowskiego, Kolischera, Kamienieckiego i Gielżyńskiego, do Senatu zaś Narutowicza, Löwensteina, Zdzisława Tarnowskiego (żaden nie wniósł zgłoszenia), Nr. 12 (Polskie Centrum) skreślono 16 nazwisk do Sejmu, między innymi Maślanke i Pawlikowskiego, Nr. 13 (PSL. Lewica) skreślono 14 nazwisk do Sejmu, Nr. 14 (Centrum mieszcz.), Nr. 15 (grupa Okonia) skreślono połowe listy kandydatów, Nr. 16 (blok mniejszości narodowych) skreślono Szopera, Nr. 20 (Państwowy Związek kresowy). Na tej liście figuruje między innymi min. Narutowicz. Tylko do Sejmu przyjęto listy Nr. 4, 18 i 20.

Generalna Komisja wyborcza zbierze się dopiero po wyborach aby obliczyć skratyrium.

LISTA PAŃSTWOWA NR. 10.

Lista ta ułożona przez Główny Komitet wyborczy zjednoczenia stronnictw demokratycznych i prawicy narodowej (grupy krakowskiej), utworzonego pod nazwą „Unii narodowo-państwowej”.

Odbudowa Kalisza.

Zbombardowany i spalony na początku wojny Kalisz, odbudowuje się w szybkim tempie. Życie zwycięża moc zniszczenia. Przy pomocy Rządu i miasta zbudowano tu i oddano do użytku 75 domów; na ukończeniu jest 6 domów; w połowie odbudowano 14 domów i rozpoczęto budowę 30 domów.

Razem więc odbudowuje się 125 domów prywatnych.

Odbudowa objęła również gmachy publiczne. Wniesiono już i oddano do użytku szereg gmachów szkolnych przy ul. 3-go maja, odbudowano w surowym stanie ratusz w Głównym rynku i piękny teatr miejski u wylotu alei Józefiny nad Prosną, według planów arch. Czesława Przybyłskiego.

Wykończono budowę 6 domów na mieszkania dla urzędników, nauczycieli i robotników przy ul. Dobrzeckiej, oraz obszerny dom mieszkalny dla nauczycieli przy 7-klasowej szkole powszechnej im E. Repphana.

A niezależnie od tego Magistrat buduje w centrum miasta na „Foluszu” elektrownię, która ma być nuszczona w ruch w tych dniach przy pomocy 300-konnego silnika Diesla. Chcąc wyzyskać gorącą wodę z motoru Magistrat w pozostałej części gmachu „Folusza” rozpoczął budowę łaźni ludowej, dzięki pomocy nadzwyczajnego komisarjatu do walki z epidemiami, który ofiarował miastu całe wewnętrzne urządzenie.

W lasach miejskich, o 20 wiorst od Kalisza, zbudowano kosztem miasta tartak na potrzeby odbudowy. W parku sportowym magistrat urządził boisko dla piłki nożnej i place tenisowe. Istnieje zamiar utworzenia kolonii urzędniczej i robotniczej na folwarku Rypnek, po przyłączeniu niezbędnego obszaru ziemi do miasta. Ruch budowlany w Kaliszu dał możliwość zarobku znacznym rzeszom bezroboczym. Uruchomiono też w p. ważnym stopniu miejscowy przemysł budowlany, jak cegielnie, tartaki, i różne współdzielnie murarskie, ciesielskie, ślusarskie, betonowe i inne. Ruch w mieście, dzięki odbudowie znacznie ożywił się i wpłynął dodatnio na jego rozwój gospodarczy, przemysłowy i handlowy, oraz na znaczny przyrwył ludności do miasta.

Petruszewicz działa.

(t. z.) „Dyktator” Petruszewicz nawiązał obecnie ściśle stosunki z Rusinami gal. przebywającymi na sowieckiej Ukrainie. Ostatnio przez Małopolskę wsch. przedostali się do Winnicy trzej wysłannicy Petruszewicza Hryńko, Andrejewicz i Biko, b. oficerowie armii zach. ukr., gdzie porozumowali się z delegatami emigracji gal. w sprawie położenia w Małopolsce wsch. i Zakarpaciej Rusi.

Tyle doniosła wczoraj A. W.

Z dobrze poinformowanych źródeł nadmieniamy, że między innymi, przedmiotem obrad na winnickim zjeździe była sprawa takiego stanowiska gal. Rusinów, mające wobec zbliżających się wyborów do Sejmu. Jeden z delegatów stwierdził, iż mimo wszystkich uchwał rozmaitych trudowych i nietrudowych partij część Rusinów weźmie udział w wyborach. Reprezentanci Petruszewicza stwierdzili jego zapatrywanie. Po dłuższych debatach postanowiono, chociażby pod grozą terroru, zmusić społeczeństwo ruskie w Małopolsce Wsch. do bezwarunkowego wstrzymania się od wzięcia udziału w wyborach. Dalej postanowiono wywołać żywsze wrazenia w Małopolsce i podtrzymać system terrorystyczny oraz celem rażenia popłochu wśród Polaków, zgł dzić kilka wybitniejszych osobistości ze społeczeństwa polskiego.

Jeden z oficerów petruszewiczowskich zapewniał zbranych, iż kadry dawnych wojsk zach. ukr. republiki gromadzą się w Czechosłowacji i czuwają z bronią u nogi, gotowe każdej chwili do wtargnięcia w granice Polski.

Z prasy ruskiej.

NOWY TYGODNIK.

Ukazał się pierwszy numer tygodnika „Słowo”, organu ukraińskiego mieszczaństwa. W artykule programowym „Do naszych czytelników” trudno dopatrzyć się jakiegokolwiek linij, jest on bowiem luźnym zlepkiem, nie mówiąc o ogólnikach. — Dopiero w drugim artykule poświęconym sprawie Wschodniej Galicji pojawia barwę. Tok rozumowań w nim zawarty,

jest identyczny z punktem widzenia „Diła” odnośnie do tego samego problemu, tylko może forma jest nieco przyzwoitsza. A więc sprawa Wschodniej Małopolski jest sprawą międzynarodową, Rząd polski nie ma prawa ani wprowadzać na tym terenie cywilnej administracji, ani tem bardziej rozpisywać wyborów, ani też nadawać autonomii. — W tych kwestjach stanowisko mieszczaństwa ruskiego pokrywa się w zupełności ze stanowiskiem trudowików.

Tyle odnośnie do politycznego tła. W sprawach stanowych organ ten uważa za naczelną postulat wzmocnienie elementu ukraińskiego w miastach i jego zorganizowanie. Drogami prowadzającymi do tego celu uważa zakładanie po miastach szkół jachowych, dla rzeszniejszej młodzieży, kooperatyw kredytowych i konsumcyjnych, produkcyjnych i handlowych. Już z tomu pierwszego numeru widać że współpracę z mieszczaństwem polskim nie bierze się pod uwagę, dowodem tego nieścisły i na naciąganych wiadomościach oparty artykuł o „Targach Wschodnich”, w którym autor stara się dowiesić, że „Targi Wschodnie” dwukrotnie swego celu chybiły, że są imprezą natury politycznej, a nie handlowej, mająca za zadanie wywołać wrazenie, że Lwów i Wschodnia Małopolska są na wskroś polskimi. Pod tym również kątem widzenia zpatruje się na „Targi Wschodnie” wspólny dla wszystkich czasosm nacjonalistycznych a nudny zresztą felietonista p. Tyberij Horobec.

Naszem zdaniem — tygodnik ten nie jest zupełnie trafnym wyrazem dążeń mieszczaństwa ruskiego. Mieszczaństwo wykazuje przeważnie wielkie umiarkowanie i trzeźwość polityczną. Nad tym jednak organem niby to mieszczaństwa zacieżyła widocznie ręka tych najmniejprzejednańszych.

„DIŁO” O GALICYJSKICH STOSUNKACH.

O przyczynach obecnego groźnego dla bezpieczeństwa publicznego położenia we Wschodniej Małopolsce pisze „Diło”:

Jego zdaniem ciągłe podpalania, zabójstwa jednostek, sabotaż, są tylko karą stosowaną względem tych jednostek, które „ważą się iść przeciw ogólnym interesom”, natomiast odruch społeczeństwa polskiego — zresztą całkiem naturalny jakoteż prawną akcją policji zmierzającą do utrzymania porządku nazywa „wandalizmem”. Charakterystyczna zniania pojęć, choć według naturalnych zasad, samoobrona ma zawsze uznanie prawne a nie napad. Przyczynami więc tych zbrodniczych ekscesów według „Diła” są: Dążność rządu polskiego do inkorporacji Wschodniej Małopolski w organizm państwowy polski, przejawiająca się w rozpisywaniu wyborów i nadaniu temu krajowi autonomii, a wreszcie kolonizacja odbywająca się ze szkołą tubylczego żywiołu ruskiego. Każdy jednak nieuprzedzony widzi, że przyczyny tego stanu rzeczy są zgoła inne i „Diło” o nich najlepiej wiedzieć powinno. — Dlatego właściwym nam się bardzo wydaje ostatnie wezwanie w artykule tym zawarte: „Ty ręce karaj nie ślepy miecz”, chociaż bardzo ze strony „Diła” lekkomyślnem. Bo cóżby się z „Diłem” i jego redakcją stało, gdyby Pan Bóg tej prośby wysłuchał. A. Z.

O poprawę bytu nauczycielstwa prywatnych szkół powszechnych.

Nauczycielstwo prywatnych szkół powszechnych licho wynagradzane za swą pracę, rozpoczęło ostatnimi czasy intensywną akcję o poprawę bytu. Jak marnem jest to uposażenie świadczy fakt, iż w niektórych szkołach prywatnych zadawała się musza siły nauczycielskie gażą miesięczną w wysokości aż 16.000 (szesnastu tysięcy) Mk. Wynagrodzenia zaś najwyższe pozostają daleko w tyle za poborami nauczycielstwa szkół publicznych. W zrozumieniu konieczności walki o należne uposażenie, zgusowały się interesowane osoby około sekcji nauczycielstwa szkół prywatnych przy lwowskim Ognisku Związku P. N. S. P. Na terenie Ogniska odbyto też dwa zebrania w dniach 12 i 20 u. m. W zebraniu pierwszym uczestniczyli delegaci i delegatki prawie wszystkich prywatnych zakładów we Lwowie, przybyli też właściciele i kierownicy niektórych szkół, a to pp. Goldfarbowa, Kistryn, Niemiec i Warzenia. W ożywionej dyskusji zabierali głos obok nauczycielstwa również kierownicy zakładów, wyrażając poglądy, że słuszne żądania nauczycielstwa powinny być spopularyzowane przy pomocy prasy wśród sfer rodzicielskich, gdyż w związku z regulacją plac nauczycielskich musi nastąpić podwyższenie czesnego. Po wyczerpującym referacie p. Smulikowskiego uchwalilo zebranie domagać się zrównania plac z poborami nauczycielstwa publicznych szkół powszechnych. Wybranej komisji z pięciu osób przekazano sprawę realizacji postulatu na drodze porozumienia z właścicielami zakładów.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że zażędy pp. Strzałkowskiej, Filipi i Niemca w obywatelskim zrozumieniu potrzeb swych pracowników, zrównały już ich gaże z poborami nauczycielstwa szkół publicznych.

Ze spraw kolejowych.

Wpłata zaliczek pracownikom kolejowym z wyłączeniem urzędników wyższych. — Automatyycznie zmieniająca się taryfa kolejowa. — Jak nazywać pociągi przeznaczone dla przewozu osób? — Bezpośrednia komunikacja z Ukrainą przez Podwołoczyska.

W myśl polecenia Ministerstwa kolei żelaznych wypłacono onegdaj pracownikom kolejowym etatowym, od XXI. do V. stopnia płacy — z wyłączeniem urzędników wyższych od IV. do I. stopnia płacy — zaliczki w wysokości trzymiesięcznych poborów. Ponadto przyznano miesięcznym pracownikom, dziennie płatnym, mającym przynajmniej jeden rok służby kolejowej, zaliczki równające się jednomiesięcznym poborom. — Słuszne to zarządzenie umożliwi obdzielenym w ten sposób pracownikom w znacznej części zaopatrywanie siebie i swych rodzin przy szalonej obecnie drożyznie, w niezbędną odzież i zapasy żywności oraz opał. W rażącej sprzeczności z tem stoi jednakże pominięcie wyższych urzędników, piastujących wyższe, odpowiadające stanowiska, których położenie — przy poborach tylko mało co wyższych — jest równie ciężkie. To też w kołach tych pracowników zapanało uzasadnione rozgoryczenie. Jak donoszą, zdecydowano już wypłatę także i urzędnikom wyższym — na przedstawienia poszczególnych dyrekcji — zaliczek na pobory, jednakże tylko we wysokości jednomiesięcznej płacy z dodatkami.

Z Warszawy donoszą, że w Ministerstwie kolei żelaznych odbywają się studia nad wprowadzeniem zmian w taryfach przewozowych kolei państwowych, któreby w sposób automatyczny następowały w pewnych okresach czasu, a mianowicie co kwartał. Opłaty przewozowe zmieniłyby się wedle każdorazem ustalonego procentowego wzrostu lub spadku cen za kolejowe materiały. Automatyczne zmiany taryf miałyby ewentualnie wejść w życie dopiero z dniem 1. stycznia 1923. Na razie projektowana jest podwyżka taryfy osobowej o 50 procent, która obowiązować ma już od 1. listopada br.

Pytanie: jak nazywać pociągi przeznaczone dla przewozu osób? rozwiązało obecnie Ministerstwo kolei żelaznych, o czem donoszą z Warszawy. Celem zapobieżenia bowiem nieporozumieniom, mogącym wyniknąć z dwojakiego stosowania wyrazu „osobowy”, a to raz dla określenia ogólnego, innym razem zaś dla określenia jednej kategorii pociągów, przeznaczonych dla przewozu osób (w przeciwstawieniu do „pociągów pospiesznych”), wydało Ministerstwo to do wszystkich podwładnych władz i urzędów rozporządzenie z poleceniem używania dla ogólnego określenia takich pociągów nazwy „pociągi ruchu osobowego” lub w skróceniu „pociągi pasażerskie”. Określenie to obejmuje wszystkie kategorie pociągów, przeznaczonych dla przewozu osób razem wzięte, t. j. pociągi luksusowe, ekspresowe, pospieszne, osobowe i mieszane. Nazwy tej należy używać w słowie i piśmie. Nazwa „pociąg osobowy” będzie więc odtąd służyć jedynie dla określenia jednego z powyższych pięciu rodzajów pociągów, służących dla przewozu osób.

Jak się dowiadujemy, sprawa bezpośredniej komunikacji z Ukrainą przez Podwołoczyska, która była przedmiotem kilkakrotnych dłuższych obrad pomiędzy delegatami polskimi i ukraińskimi we Lwowie i w Warszawie, o czem w swoim czasie donosiliśmy, posunie się znowu o krok naprzód. Dnia 7. października br. ma bowiem odbyć się konferencja w tej sprawie przedstawicieli kolei polskich i ukraińskich w Podwołoczyskach i Wołoczyskach, która prawdopodobnie już przyczyni się do pomyślnego sfinalizowania tej dla Wschodniej Małopolski tak ważnej sprawy.

KRONIKA.

Kalendarz. Piątek, 6 października. Rz.-kat.: Brunona. — Gr.-kat.: Zacz. ś. Joana. — Słowiański: Bronisława.

— P. Henryk Klepac, korespondent pism japońskich bawi we Lwowie.

— **Pierwszy Jesienny Raut z tańcami** pod prokuratoratem JWP. Wojew. Grabowskiej, Prez. Neumannowej Inspr. Armji Gen. Stan. Hallera i Komendanta Chor. Lwowskiej Harc. Prof. Dr. St. Niemczyckiego, urządzony staraniem harcerzy lwowskich odbędzie się dnia 7. października 1922 r. w salach Kasyna i Koła Liter.-artyst. we Lwowie.

Współdziałal przyrzekli: Pp. W. Elektorowiczowa, J. Niewczykówna, St. Bieniecki, A. Szczęściakiewicz i J. Schall.

Zaproszenia oraz bilety wstępu nabywać można codziennie od godz. 7—8 wieczorem w Sekretariacie Kasyna i Koła Liter. Artyst. we Lwowie ul. Akademicka. — Bilet wstępu 2,000 Mkp. Akademicki 500 Mkp. Czysty dochód przeznaczony na Kolonję harcerską w Gdańsku.

— **Delegacja Jugosłowiańska wyjeżdżająca** do pertraktacji o umowę handlową z Polską z Belgradu 3 b. m. zostanie powitana w Diedzicach przez delegatów Ministerjum Przemysłu i Handlu i Spraw zagranicznych. Delegacja zaznajomi się z głównymi centrami polskiego przemysłu poczem od 15 b. m. rozpoczną się rokowania. Umowa przewidyuje klauzulę największego uprzedkowania. Przypuszcza się, że pertraktacje będą ukończone w ciągu tygodnia.

— **Wycieczka jugosłowiańska.** Dyrekcja Polskiego Bureau Podróży „Orbis” zawiadamia nas, iż przyjazd wycieczki Jugosłowiańskiej do Lwowa przełożony został na piątek t. j. 6 października b. r. Jugosłowianie pozostaną tylko jeden dzień we Lwowie.

— **Zastanowienie bęgu bezpośredniego wagonu Lwów-Wiedeń.** Wprowadzony niedawno dzięki zabiegom lwowskiej dyrekcji kolejowej bęgu wagonu bezpośredniego pomiędzy Lwowem a Wiedniem przy pociągach pospiesznych nr 203 (przyjazd do Lwowa o godz. 8:35) i nr 204 (odjazd ze Lwowa o godz. 18:35) został z dniem 1 października b. r. wstrzymany. Od tego dnia kursuje ten wagon tylko pomiędzy Lwowem a Wiedniem. Z powodu notorycznego przepełnienia bęgu przy tych pociągach wagonu bezpośredniego pomiędzy Bukaresztem a Wiedniem będzie zdobycie miejsca, celem odbycia bezpośredniej jazdy do Wiednia dla podróżnych wyjeżdżających ze Lwowa, znowu prawie że wykluczone.

— **Mianowania w kolejnictwie.** Minister kolei żelaznych zamianował radcę kolei państwowych inż. Franciszka Kuhna, naczelnikiem warsztatów głównych w Stryju, a starszego komisarza Józefa Rosenberga kierownikiem działu dla ulg pozatarytowych w wydziale prawnym dyrekcji kolei państwowych w Stanisławowie.

— **Budżet Tow. Nauk. Warsz. na rok 1922,** wypracowany z wielkim mozółem, przewidywał niedobór: 67,192,242 mkp.

Niedobór ten byłby całkowicie pokryty dzięki poparciu sfer rządowych i wielkiej ofiarności społeczeństwa, lecz niestety, wobec ciągłego spadku waluty niedobór zwiększa się z każdym miesiącem, ba nawet — dnem.

W obecnej chwili powyższa pozycja budżetowa nie odpowiada zupełnie wymaganiom chwili bieżącej i Tow. Nauk. Warsz. znalazło się w sytuacji niezmiernie trudnej, ponieważ Wydział Nauki Ministerstwa W. R. i O. P. z powodu minionego przesilenia rządowego i finansowego nie jest w stanie pokryć powyższego niedoboru T. N. W.

Pozostaje więc tylko ratunek ze strony społeczeństwa polskiego przez szybka i wydatną ofiarność na rzecz Tow. Nauk. Warsz.

Zwraca się więc Towarzystwo z gorącym apelem, by nie pozwoliło zagasić tego łomka światła, którego obca przemoc nie zdołała wydrzeć nam z piersi.

— **Podczas rozprawy w sprawie zabójstwa Rathenaua** — jak donoszą z Lipska — przesłuchano Wernera Czechowa, który oświadczył, że nie należał do żadnej partji politycznej, był jednak członkiem organizacji Consul, dla której pracował, odbywał podróże i otrzymywał pieniądze. Dalszych zeznań w sprawie tej organizacji oskarżony odmawia. Następnie oświadcza oskarżony, że Körner zmusił go do kierowania samochodem, który miał być użyty do wyswobodzenia niemieckich oficerów aresztowanych na terenie okupacyjnym przez władze alianckie. Na dworzec kolejowy w Dreźnie przybył on samochodem, a o zamordowaniu Rathenaua mowy nie było. Dnia 27 lipca Czechow, Ziffer a potem Güthner pojechali samochodem do Nikolausse, gdzie urządzili w lesie próbną strzelanie. Po ćwiczeniu w strzelaniu udano się w kierunku Hundel, gdzie Czorny Fischer a później Tillesen opuścili samochód, podczas gdy Czechow pozostali w nim.

— **Foch nie przyjedzie.** Z Warszawy donoszą: Z powodu podania przez jedno z piąt perantnych wiadomości o zamierzonym przybyciu marszałka Focha, w celu wzięcia udziału w uroczystym odsłonięciu pomnika ks. Józefa Poniatowskiego, „Gazeta Warszawska” na zarządzie informacji w poselstwie francuskim stwierdza, że wiadomość ta jest nieprawdziwa.

— (t. z.) **Podrzućk.** Przewodnik policji Posłtyszcz znalazł w parku Kilińskiego kilkunastoletnią dziewczkę płci męskiej owiniętą w brudne szmaty i oddał ją w opiekę Franciszki Kątowej, zam. w Pasiekach l. 17.

— (t. z.) **Milijonowa kradzież.** Niewyśledzeni sprawcy dostali się do mieszkania inżyniera Feliksa Rotha przy ul. Źródlanej l. 30, skąd po rozbiciu kłódki skradli z magazynu cztery wielkie pierzyny, cztery poduszki i znaczną ilość bielizny wartości 2 miliony Mk.

— **Album kawalerów orderu „Virtuti Militari”.** Pragnąc uwiecznić dla potomności podobizny i czyny bohaterów o Wolność i Niepodległość Polski — przystąpiliśmy do wydawnictwa powyższego. — Prosimy wszystkich odznaczonych powyższym orderem o nadsyłanie nam: 1) fotografia, format minimum pocztówkowy; 2) ważniejsze daty biograficzne, data nadania i numer krzyża.

Uwaga: Powyższy album wydany będzie w ograniczonej i numerowanej ilości. Osoby pragnące nabyć album, winny natychmiast je zamówić i wpłacić równocześnie kwotę 20,000 mkp. na rachunek: Reklama Powszechna, konto pocztowej Kasy Oszczędności Nr. 4865.

Zamówienia przyjmowane nie będą. Wszelkich informacji udziela tylko listownie.

Związek Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej „Reklama Powszechna” sp. z ogr. odpow. Warszawa, ul. Hoża 56 m. 10.

— **Wpisy do Wyższej szkoły dla handlu zagranicznego we Lwowie,** ul. Bourlarda 5, trwać będą do 8 b. m. Zgłoszenia w rektoracie tamże, od 10—11 przed południem.

Notatki literacko-artystyczne.

Repertuar Teatru Miejskiego.

Początek przedstawień o godz. 7:30 wieczorem.

Dziś, we czwartek „Dzieje salonu”. — Jutro, we piątek „Tosca”. — W sobotę „Nair”, „Wesele w Ojcowie” i „Sen Arlekina”, wielki balet. — W niedzielę popołudniu „Wesele Fonia”; — wieczorem „Fust” (gościnnie występ A. Didura i E. Didurovici) — Poniedziałek „Tosca” (gościnnie występ A. Didura).

Repertuar Teatru Nowosól.

Dziś, we czwartek „Ostatni walc”, 50 proc. zniżki dla inteligencji i młodzieży szkolnej. — Jutro, we piątek „Sybilla”. — W sobotę „Minerwy jesienne”. — W niedzielę „Rozwódka”, operetka. — W poniedziałek teatr zamknięty z powodu generalnej próby z „Bajadery”.

Repertuar Teatru Małego (ul. Gródzka 2).

Dziś, we czwartek „Morphium”. — Jutro, we piątek, w sobotę, niedzielę i poniedziałek „Powrót”, komedia w 3 aktach Flersa i Croisseta.

„Powrót” Flersa i Croisseta zyskał sobie w Teatrze Małym duże uznanie i powodzenie, dzięki bardzo dobrej reżyserji p. Rasińskiego, oraz świetnej grze pp.: Trapszo, Pillerowej, Rasińskiego, Folińskiego i innych.

„Tosca”, która idzie w Teatrze Wielkim w piątek, będzie interesująca z tego względu, że usłyszymy w niej bohaterańskiego tenora naszej opery P. Prawdźca.

— **Polski Związek muz.-ped. we Lwowie** urządza Kursy analizy harmonicznej i formalnej dzieł klasycznych Wykłady odbywać się będą we środy o g. 7 w. w Tow. Muz. Sala XI. I. p. Pierwszy wykład 4. października. Przedmiot wykładu: Analiza sonat Beethovena. Prelegent: Dyr. Mieczysław Sołtys. Wstęp miesięcz. dla członków 1,000 Mp. dla obcych 2,000 Mp.

— **Pierwszy wieczór cyklu wieczorów kameralnych** odbędzie się w piątek, 13 bm. Program wypełni świetnie Trio Poźniaka—Demana—Decherta. Wykonane zostaną tria Beethovena i Czajkowskiego oraz po raz pierwszy we Lwowie V. koncert kameralny Rameau’go.

TELEGRAMY.

WYJAZD PREZYDENTA MINISTRÓW.

Warszawa. (PAT.) 5. września wyjeżdża Prezydent Ministrów w sprawach osobistych do Krakowa i będzie przy tej sposobności obecny przy otwarciu roku akademickiego. Towarzyszyć mu będzie podsekretarz stanu Studziński oraz sekretarz osobisty Angerman.

MINISTER SPRAW ZAGRANICZNYCH WYJEŻDZA DO REWLA.

Warszawa. (PAT.) 5/10. „Kurier Poranny” donosi, że dziś wieczorem wyjeżdża do Rewla p. Minister spraw zagranicznych Narutowicz na konferencję przedstawicieli Estonji, Lotwy, Finlandji, i Polski w sprawie zaproponowanego przez Rosję rozbrojenia.

POSEŁ ANGIELSKI U PREZYD. MINISTRÓW.

Warszawa. (PAT.) 4/10. Dzisiaj o godz. 12 w południe przyjął Prezydent Ministrów posła angielskiego Max Müllera na audjencji.

REDDE, QUOD DEBES.

Charków. (AW.) Rząd polski na zasadzie traktatu ryskiego zażądał od Ukrainy wydania szeregu zbiorów muzealnych i historycznych w te liczbie przechowywanego obecnie w bibliotekach i lwowskich księgozbiory królów polskich, t. j. ceum Krzemienieckiego oraz części archiwum łuckiego. Wszelkich ukraiński komitet naukowy wypowiedział się przeciw zwrotowi powyższych zbiorów, wysuwając jako argument fakt, że wydanie Polsce tych zbiorów naruszyłoby całość naukowych zbiorów ukraińskich, co w celach nauki w znaczeniu wszechświatowym nie byłoby pożądanem.

POLSKI PROTEST.

Gdańsk. (AW.) Rząd polski założył protest przeciwko orzeczeniu wysokiego komisarza Hackinga w sprawie przyjmowania przez Polskę obcych flot, w Gdańsku, oraz przeciw decyzji w sprawie udziału Gdańska w konferencji międzynarodowej. Gdańsk natomiast założył protest przeciw decyzji wysokiego komisarza w tej drugiej sprawie.

SPRAWA P. BRYLA.

Warszawa. (PAT.) „Przegląd Wieczorny” donosi: Dziś od rana obraduje zarząd P. S. L. (Piaśt). Zarząd zatwierdzi kandydatury stronnictwa z okręgu do Sejmu i Senatu. Po południu przedmiotem obrad zarządu będzie sprawa p. Bryla.

Warszawa. (PAT.) 5/10. „Kurier Poranny” donosi, że na wczorajszym posiedzeniu zarząd główny P. S. L. (Piaśt) uchwalił wniosek, w których wyraża ubolewanie, że Dr. Jampolski nie zjawiał się, aby udzielić informacji co do zarzutów podniesionych przeciw posłowi Bryłowi, poleca sądowi partyjnemu rozpatrzenie sprawy bez czekania na wynik skargi sądowej wniesionej przez p. Bryla i przyjmuje do wiadomości publicznej oświadczenie p. Bryla, że ten złoży swój mandat w razie wydania przez sąd ujemnego wyroku.

POWRÓT DELEG. LEKARSKIEJ Z FRANCJI.

Warszawa. (PAT.) 3/10. „Kurier Warszawski” podaje: Wczoraj powróciła z Francji delegacja naukowa lekarska, złożona z asystentów uniwersytetów polskich. Delegacja doznała serdecznego przyjęcia ze strony francuskich sfer naukowych i społecznych, jak i ze strony miejscowej kolonji polskiej. Delegacja zwiedziła w celach naukowych kliniki, Sorbone, szpitale, Instytut Pasteura, oraz szereg pracowni i zakładów naukowych.

AKCJE METROP. SZEPTYCKIEGO SPADAJĄ.

Warszawa. (AW.) Wedle „Kurjera” działalność metropolity Szeptyckiego i akcja jego przeciw Polsce w ostatnich czasach w kurji rzymskiej podlega poważnym zarzutom. Projekty metropolity Szeptyckiego co do unii kościoła katolickiego

z prawosławnym uważane są obecnie w Watykanie za mało realne. Ta zmiana kursu jest też powodem, dlaczego metropolita Szeptycki zwleka z przyjazdem do Rzymu.

ZAPRZECZENIE.

Ryga. (PAT.) 4/10. Polski komitet wyborczy w Rydze zaprzecza wiadomości o jakimkolwiek bloku z Litwinami. Istnieje natomiast blok między wszystkimi trzema komitetami polskimi, tj. ryskim, dzwinińskim i libawskim. Tylko Polacy i Niemcy wystawili po jednej liście, inne zaś mniejszości po kilka.

LOTROWSKIE ZAKUSY.

Charków. (AW.) Jak w Moskwie tak i na Ukrainie założono ostatnio wskutek starań polskiej sekcji partii komunistycznej specjalną organizację, mającą na celu poparcie akcji komunistycznej w Polsce. W przededniu wyborów do sejmiku zbieranie pieniędzy w Rosji dla polskiej partii komunistycznej nabiera cechy akcji politycznej wymierzonej wyraźnie przeciwko Polsce. Obecnie „Charkowski Komunist” ogłasza wezwanie, o składanie pieniędzy na powyższy cel, zaznaczając równocześnie, że urzędnicy WCIKA komisarzatu ludowego dla spraw zagranicznych, wewnątrznych i oświaty postanowił opodatkować się miesięcznie dla popierania akcji komunistycznej w Polsce. Fakt ten jest najwidocznie szrem pogwałceniem traktatu ryskiego, który zabrania popierania akcji, zmierzającej do obalenia ustroju jednego z państw.

Lwów. (AW.) Korespondent „Aencji Wschodniej” z pogranicza nad Zbraczem donosi, że element rosyjski na Ukrainie odnosi się do systemu prześladowczego bolszewików, stosowanego wobec Polaków i Ukraińców z całym uznaniem i propaguje dalsze prześladowania. Między innymi propaguje się w tych sferach zburzenia wszystkich kościołów katolickich na Ukrainie.

WYBORY DO SEJMU W KOWNIE.

Gdańsk. (PAT.) 4/10. „Dziennik Gdański” donosi z Kowna, że do wyborów na Litwie zgłoszono 19 list kandydatów. Polacy wystąpili do walki wyborczej z 2 listami. Jedną z nich jest nieszczański-ziemiańska, występująca pod hasłem unii polsko-litewskiej. Lista ta skupia około siebie obywateli miejskich i ziemian. Druga lista polska — to grupa robotników demokratycznych. Listy polskie mają widok powodzenia, zwłaszcza we wschodniej części Litwy kowieńskiej. Niemcy — pisze dalej „Dziennik Gdański” — nie chcą stawać przy wyborach oddzielnie, aby nie zwracać uwagi na swój wpływ na Litwie. Rosjanie utworzyli blok, w którym skupiły się wszystkie partie rosyjskie na terytorium litewskim. Czołowym kandydatem rosyjskim jest h. gubernator carski w Kownie Wierjowkin. Żydzi postawili 3 osobne listy, a to sionistyczną, ortodoksów i demokratyczno-ludową.

KONFERENCJA W MOUDANIU.

Paryż. (AW.) Po wczorajszej konferencji w Moudanii nadeszła do Paryża krótka wiadomość Havasa, że generałowie koalicyjni odbyli już przedwstępne konferencje, poczem nastąpiło ich spotkanie z gen. tureckim Ismedem-Paszą. Dalszy ciąg konferencji odłożony został do 4. bm. Anglicy domagają się, aby sprawę Czanaaku traktowano oddzielnie. Reprezentantom prasy wzbroniono wstęp na powyższą konferencję.

Paryż. (AW.) Lord Curzon zawiadomił posła francuskiego, że generał Harrington został upoważniony do przedstawienia na konferencji w Moudanii następujących postulatów: 1) odwrót Turków ze strefy neutralnej na taką odległość, aby uniemożliwione zostało jakiegokolwiek starcie, 2) pozostanie wojsk angielskich na azjatyckim wybrzeżu Dardaneli, 3) wstrzymanie opróżnienia wschodniej Tracji przez Greków, o ile rząd Angora nie odpowie na notę aliantów z dnia 23. IX. rh., 4) niedopuszczenie do rozpraw o przyszłej administracji w Tracji, lecz przekazanie tej sprawy konferencji pokojowej. Delegat turecki przedstawi ze swej strony następujące propozycje: 1) ustalenie linii demarkacyjnej, której wojska tureckie przekroczyć nie mogą, 2) opróżnienie azjatyckiego wybrzeża Dardaneli przez Anglików, 3) bezwzględny odwrót Greków z Tracji wschod-

njej, 4) natychmiastowe przywrócenie w Tracji administracji tureckiej wraz z dopuszczeniem zamieszkania tureckiej. Dzienniki francuskie podają to, licząc na kompromisowe załatwienie kwestii spornej.

BIEDNY KRÓL!

Paryż. (PAT.) W francuskich kołach politycznych są zdania, że panowanie nowego króla greckiego nie będzie długotrwałe. Nadchodzące wiadomości z Aten potwierdzają, że związek oficerów oświadczył się za republikańską formą rządu. Aleksander Karapomos otrzymał polecenie wypracowania republikańskiej konstytucji dla państwa.

Wiedeń. (PAT.) „N. Fr. Presse” podaje w telegramie z Londynu wiadomość „Morning Post”, która, to pismo otrzymało z Belgradu, iż nowy król grecki w pałacu swoim traktowany jest jak jeńca i nie może go odwiedzać bez specjalnego pozwolenia. Dotychczas mogło go odwiedzić tylko kilku znajomych, między nimi poseł rumuński w Atenach. Słychać, że między wenezelistami a komitetem rewolucyjnym doszło do porozumienia.

GRECJA NIE GODZI SIĘ NA OKUPACJĘ TRACJI

Berlin. (PAT.) Prasa niemiecka przynosi wiadomość z Aten, według której rząd prowizoryczny ogłosił proklamację, odrzucającą okupację Tracji przez wojska alianckie aż do zawarcia pokoju. Według dalszych informacji prasy niemieckiej, przed poselstwami alianckimi przyszło do wrogich demonstracji. Koalicyjne okręty wojenne miały odpłynąć do Pireusu celem ochrony poddanych państw sprzymierzonych.

MOBILIZACJA GRECKA.

Berlin. (PAT.) 4/10. Tutejsza ambasada grecka wystosowała z polecenia prowizorycznego rządu greckiego do wszystkich mężczyzn w wieku od 19 do 41 lat rozkaz mobilizacyjny.

SMYRNA ZNÓW PŁONIE.

Ateny. (AW.) Ze Smyrny donoszą, że miasto podpalono ponownie w tych punktach, które przy poprzednim pożarze ocalały.

KONGRES SOCJALISTÓW WŁOSKICH.

Rzym. (PAT.) 4/10. XIX-ty kongres socjalistyczny odbywa się wśród prawie powszechnej obojętności, mimo że dzienniki podają obszernie sprawozdania z jego obrad. Pierwsze przemówienie zawierały gorzkie aluzje do zwycięstwa, które tak silnie zachwiało partią socjalistyczną, jednakże partii tej grozi los jeszcze cięższy z powodu nieporozumienia w łonie partii. Na kongresie panują liczne tendencje, ponieważ każda z trzech głównych tendencji dzieli się jeszcze na kilka innych. Utrudnia to odgadnięcie, jakie będzie rozwiązanie konfliktu. Maksymaliści, których nie należy mieszać z komunistami, żądają wyłączenia z partii kolaborantów. Ci ostatni pragną, aby ich tendencja odniosła triumf przy jednoczesnym dotrzymaniu jedności partyjnej. Centrowcy, którzy opierają się częściowo o lewicę a częściowo o prawicę, a więc o frakcje krańcowe, chcieliby pogodzić je w interesie jedności partyjnej. Jest rzeczą wątpliwą, czy teza tych, którzy domagają się wykluczenia kolaborantów uzyska przewagę tak samo zresztą jak i teza kolaborantów. Prawdopodobnie dojdzie do rozłamów, którego rozmiary zależą od liczby centrowców, którzy przyłączą się do maksymalistów i od liczby tych, którzy połączą się z kolaborantami. Panuje przekonanie, że ci ostatni będą nieliczni i że na terenie parlamentarnym uda się im powiększyć grupę reformistów do 20, podczas gdy reszta partii socjalistycznej, opierając się na lewicę, mogłaby utworzyć lewicę z partią komunistyczną.

ZWOŁANIE REICHSTAGU.

Berlin (AW.) Zwołanie Reichstagu przewidywane jest w dniu 17. b. m. o ile jednak spór w sprawie cen poza kontyngentowy chleba nie wywoła wcześniej przesilenia rządowego pierwsza sesja odbędzie się dopiero w połowie albo z początkiem listopada.

SPECJALNOŚCI NIEMIECKIE.

Berlin. (AW.) Minister komunikacji zwołał na czwartek Radę koleową Rzeszy, celem naradzenia się

nad dalszą podwyżką taryfy osobowej i towarowej oraz projektem specjalnych taryf dla cudzoziemców. Stawki frachtowe mają być podwyższone z dniem 15. b. m. o dalsze 60 proc. Równocześnie mają być podwyższone od 1 grudnia taryfy osobowe, pomimo tego, że w dniu 1. XI. ulegną one wyższe o 100 proc.

W „USPOKOJONEJ IRLANDJI”.

Dublin. (PAT.) 4/10. Wólf. Miejscowość Caneath, położona w odległości 70 km. od Belfastu, została po 3-godzinnej zaciętej walce zdobyta przez 300 powstańców, którzy mieli 10 zabitych i 13 rannych.

SPOTKANIE W WENECJI.

Praga. (PAT.) 3. „Prager Presse” donosi: Dr. Benesz ma spotkać się z włoskim ministrem spraw zagranicznych Szancerem dnia 9. bm. w Wenecji. Głównym przedmiotem konferencji będzie kwestja austriacka i kwestje polityczne środkowej Europy.

VIVIANI PIĘTNUJE KLAMSTWA NIEMIECKIE.

Paryż. (PAT.) 3. B. prez. min. Viviani ogłasza za pośrednictwem Havasa, oświadczenie, w którym odpowiada na wywody kanclerza Rzeszy dra Wirtha co do przyczyny wybuchu wojny światowej. Viviani przypomina depesze wysłaną do Londynu i Petersburga, w której powiedziane było, że Francja nie zaniecha żadnego środka, aby dojść na drodze pokojowej do rozwiązania konfliktu. Niemcy ogłosili stan niebezpieczeństwa wojny jeszcze przed mobilizacją w Rosji. Dnia 14. lipca 1914 r. Francja cofnęła swoje wojska o 10 kilometrów, a mobilizację rozpoczęła już po zarządzeniu mobilizacji w Niemczech. Austria prowadziła pertraktacje z Rosją. Rząd rosyjski poradził Serbji, aby uległa, o ile to da się pogodzić z jej honorem. Rząd serbski prosił Anglię, aby pośredniczyła w Berlinie. Przedłożoną formułę, ówczesny sekretarz stanu Jagow odrzucił. Viviani przypomina w końcu propozycję cara w sprawie oddania konfliktu do rozstrzygnięcia trybunałowi międzynarodowemu.

PROCES MORDERCÓW RATHENAU.

Lipsk. (PAT.) 3/10. Wólf. Podczas rozprawy przed najwyższym trybunałem dla ochrony Rzeczypospolitej w sprawie zabójstwa Rathenau'a, obrońca dr. Hahn postawił wniosek o przekazanie postępowania sądowego sądowi przysięgłych. Wniosek swój obrońca uzasadnia tem, że istnienie trybunału najwyższego odnośnie do tej sprawy jest sprzeczne z konstytucją, a mianowicie z art. 105., ponieważ rozprawa powinna się odbywać przed sądem przysięgłych. Replikując na wniosek obrońcy prokurator dr. Obermeier oświadcza, że trybunał najwyższy nie jest sprzeczny z konstytucją, ustawa bowiem o najwyższym trybunale przyjęta została w parlamencie większością 2/3 głosów. Prosi zatem o odrzucenie wniosku obrońcy. Trybunał po naradzie, która trwała kwadrans, uznał się za kompetentny i odrzucił wniosek obrońcy o przekazanie sprawy sądowi przysięgłych.

Kursy giełdowe.

Lwów, dnia 5 października 1922.

	Kurs	
	oficjalny	nieoficjalny
Marki niemieckie	400	450 - 470
Franki francuskie	688	000 - 000
Franki szwajcar.	1676	0000-00
Funty szterlingi	40.000	00 0000
Koron Niem.-aust.	11 00-00 00	12 00-14 00
Wiedeń	00 00-00 00	12 00-13 00
Korony czeskie	270 00-00 00	290 00-300 00
Praga, wypłata	000 00-000 00	295 00-305 00
Dolary ameryk.	9018 - 9110	9175 - 9250
Dolary hندی.	9018-0000	000-0000
Zurych Marki pol.	600	00.00
Lei	00 00-00 00	00 00-00 00
Liry	878 00-000 00	000 00-000 00
Budapeszt	0000 00-00 00	0 00-6 000
Paryż	00 00-000 00	000 00-000 00
Berlin	0 0-0 00	450-465

Tendencja w dolarach i korunach czeskich bardzo silna w markach niem. znikoma.

Wiadomości gospodarcze

Izba handlowej i przemysłowej we Lwowie. Zwolnienie niektórych artykułów do wywozu

Obwieszczeniem p. Ministra przemysłu i handlu z dnia 14. września b. r. (Monitor Polski Nr. 216) następujące artykuły zostały skreślone z listy towarów zakazanych do wywozu: ziemniaki suszone, płatki, krajanka mielona i niemielona. Wywóz tych artykułów nie wymaga zatem osobnych pozwoleń.

Wystawa wzorów wyrobów polskich na Górnym Śląsku.

Prasowe biuro Ministerstwa przemysłu i handlu komunikuje, że na posiedzeniu Rady handlowo-przemysłowej przy Ministerstwie przemysłu i handlu w dniu 15 b. m., na skutek inicjatywy Dyrektora departamentu górnośląskiego ministerstwa przemysłu i handlu, inż. Kiedronia, postanowiono urządzić na Górnym Śląsku Wystawę wzorów wyrobów polskich. Wykonując uchwałę Rady handlowo-przemysłowej, Ministerstwo przemysłu i handlu powierzyło zorganizowanie Wystawy towarzystwu „Polskie wystawy ruchome”, które też niezwłocznie przystąpiło do prac przygotowawczych, w tym kierunku, uzyskując od Rządu pomoc finansową w kwocie 10.000.000 Mkp.

Wystawa zostanie urządzoną już w grudniu b. r.

Wystawa będzie połączona z targiem.

Bliższe szczegóły odnośnie terminów, miejsca i warunków udziału w Wystawie, będą podane w najbliższych dniach osobno po powrocie dyrektora Sp. „Polskie wystawy ruchome” z Górnego Śląska.

Nowa taryfa celna St. Zjednoczonych.

W dniu 19-y z. m. większością 48 głosów republikańskich przeciwko 25 głosom demo-

kratycznym przeszło prawo o nowej laryfie celnej, która otrzymała miano Taryfy celnej 1922. r. Taryfa ta została przyjęta przez Izbę deputowanych 21-go lipca 1921. r.

Następnym krokiem będzie oddanie spornych punktów taryfy pod deliberację Konferencji międzyizbowej, która taryfę ostateczną po uzgodnieniu przedstawi Prezydentowi.

Adresy firm zagranicznych pragnących nawiązać stosunki handlowe z Polską.

D. S. Emirzeian & Cie Bukareszt, Passage Majestic import-eksport.

SPORT.

Toruń.

T. K. S.—Poznania 7:1 (2:1). Zawody w piłce nożnej rozegrane w ub. niedzielę (1. X.) między „Toruńskim klubem sportowym” a poznańską drużyną „Poznania”, zakończyły się zwycięstwem T. K. S.

Tegoż dnia rozegrano tu match footballowy między tutejszym „Sokołem” a reprezentacją artylerji D. O. K. Łódź przyniosły zwycięstwo Sokołowi w stosunku 3:1 (1:1).

Poznań.

D. O. K. Poznań—D. O. K. Pomorze. Match rozegrany między temi D. O. K. dał zwycięstwo D. O. K. Poznań.

Kraków.

WAWEL—TARNOWIA 1:1 (0:1).

Zawody kwalifikacyjne o miejsce w klasie A zakończyły się nierozegraną. Tarnowia miała lekką przewagę.

20. p. p.—MAKKABI 3:3 (2:2).

Zawody towarzyskie, które zakończyły się

wynikiem remisowym. Zaszczytny wynik dla 20 p. p.

KRAKÓW—LUBLIN 6:1 (1:1).

Zawody między reprezentacjami tych okręgów przyniosły spodziewane zwycięstwo zespołu Krakowa.

PILKA NOŻNA ZAGRANICĄ.

F. C. Nürnberg—Sparta 3:0 (1:0). Świetne zwycięstwo niemieckiej nad praską Spartą.

Wiedeń.

W ubiegłą niedzielę z powodu ciągłych deszczów nie mogły być porozgrywane liczne matche o mistrzostwo. Zostały rozegrane tylko dwa matche między WAC—WAF i Admira—Siemering. W pierwszym odniósł zwycięstwo WAC w stosunku 1:0 (0:0), w drugim zwyciężyła Admira—Siemering w stosunku 6:3 (2:1).

Budapeszt.

M. T. K.—Vivo A. C. 1:2 (1:0). M. T. K. zchodzi w drugiej połowie z boiska z powodu usunięcia przez sędziego Molnara.

F. T. C.—Törekves 2:2. Ujpesti—Zuglo 1:0 (1:0). Vasas—Kispesti 1:1. III. Ohwéd—B. T. C. 1:0. M. A. F. C.—M. A. C. 1:0.

Bilbao (Hiszpania).

Fürth (Niemcy)—Bilbao 4:2 (2:1).

Sztokholm.

Na zawodach lekkoatletycznych rozegranych w Stadionie Olimpijskim znany szwedzki lekkoatleta es Svän Luderén pobit rekord światowy w biegu na tysiąc metrów, osiągając tę przestrzeń w czasie 2 min. 28.5 sek. Dotychczasowy rekord był 2 min. 29.1 sek.

Z ruchu wydawniczego.

de Vigny Alfred. O niewoli i wielkości służby wojskowej. Przekład Jadwigi Sienkiewiczówny. Lwów, wydawnictwo Zakładu nar. im. Ossolińskich, 1922. r. 8-ka. Stronic VIII i 260.

Książka, wydana w 1835. r. po raz pierwszy, nie straciła dotąd nic na doniosłości głębokich myśli, w niej zawartych i aktualności poruszonych w niej problemów. W trzech zajmujących nowelach: Laura, czyli czerwona pieczęć, Noc w Vincennes, Życie i śmierć kapitała a Renaud, czyli laska trzciniowa — daje nam autor wejrzeć w dusze żołnierzy, ludzi pełnych prostoty i głębokiego dostojenia, odkrywa zarazem ile cierni znajduje się w ich trudnym zawodzie. Do najoślejczych zalicza biernie posłuszeństwo i odpowiedzialność. Jak wyjść z tych ciężkich prób zwycięsko, by wyzwoliwszy się z niewoli stanu rycerskiego świadczyć tylko jego wielkość, o tem rozstrzyga sumienie żołnierza, jego poczucie honoru żołnierskiego, podniesionego przez autora do godności niemal religijnej. I dla polskich żołnierzy powinna książeczka ta głęboko pomyślana stać się moralną pociechą w ich zawodzie cywilnym, zaś czytelnikom oby ułatwiła należne zrozumienie ważności stanu żołnierskiego. Przekład staranny i poprawny — r. — n.

Życie gospodarcze Polski. Pod tym napisem, jako nr. 5 „Biblioteki podręcznej obywatela polskiego” ukazało się nakładem Perzyńskiego, Nieklewicza i Sp. w Warszawie cenne studium Al. Jackowskiego (m. 8-o str. 90). Autor wskazuje te ogromne horyzonty, które leżą przed nami, z których jednak dopiero wysiłkiem pracy twórczej i ducha należy nam wydobyć to, co stworzy nie-skruszone podwaliny potędze Państwa. Stwierdziwszy następnie, że trzy lata z górą pracy pełnej błędów, a przerywanej gwałtownymi wstrząszeniami daly jednak znaczne wyniki zarówno polityczne jak gospodarcze, autor przedstawia w zarysie ważniejsze zagadnienia z zakresu ekonomji, poucza, co posiadamy i wskazuje, w jakim kierunku rozwinać nam należy energje wytwórcza. St.

Handelsman Marcell. „Pomiedzy Prusami a Rosją”. Studja historyczne. Serja trzecia. Warszawa. E. Wende i Ska. 1922. 8. str. VIII. i 248.

Jest to szereg studjów, powstałych przy pra-

cy autora przygotowywanej dla Encyklopedji polskiej, wydawanej przez Akademię Umiejętności w Krakowie, z zakresu historii politycznej polskiej. Na treść książki złożyły się następujące szkice: Nastroje społeczeństwa w roku 1807, Dyktando generalne Komisji rządzącej, Rokowania delimitacyjne polsko-pruskie 1815—1803. Z papierów ks. Adama Czartoryskiego, W. Ks. Poznańskie w początkach wojny krymskiej w tajnych doniesieniach dla Paskiewiczza, W rocznicę 63 roku. Autor oparł się przeważnie na materiale archiwalnym, znajdującym się w kilku bibliotekach polskich i archiwach paryskich. Celem autora było wyjaśnić istotę stosunku polsko-rosyjskiego w w. XIX., którego symptomatyczne właściwości zarysowują się tak samo w wielkich momentach przełomowych, jakoteż w najdrobniejszych nawet sprawach bieżących. Uwzględnił przytem autor oddziaływanie tego stosunku na nastroje społeczeństwa polskiego, na wahania i projekty zbiorowości, która w całości lub przez swych wybitnych przedstawicieli szukała wyjścia z sytuacji w kraju w oparciu o zachód.

—r.—n.

Zygmunt Lubertowicz. Sonety tatrzańskie i inne poezje. — Nowy Targ. Nakładem i drukiem I. Dorta 1922. W. 8°. Str. 63. Karta tytułowa z winitą).

Poezja Lubertowicza piękna jest w swej szczerości, więc za serce chwyta. Daje także zadowolenie estetyczne. Cicha, jak odludzia tatrzańskie, skrzy się naturalnym blaskiem, ni to okiść na gałęziach jodełki, gdy słońce zwróci ku niej promienie. Autor trafnie nazywa siebie „ptakiem zorzy tlużącym się wśród skał” i słusnie ku swej chlubie stwierdza, że ma swój własny żar w sercu. Dzisiaj takich własnych żarów coraz mniej, bo albo nie są żarem, jeno premedytacja je rozdmuchała, albo — nie są wlasne. W tym zbiorku wszystko przepełnione jest metafizycznym uczuciem i ujęte w formie odczuta dobrze, harmonijnie zespoloną z przedmiotem. Jedna z najtrudniejszych form poetyckich, sonet, pod piórem Lubertowicza płynie swobodnie, rozlewnie lub z impetem, a zawsze z wdziękiem, jakiego właśnie wymagają podobne kunsztowności.

Bardzo sympatycznie przemawia do duszy czytelnika cykl „Z duszy” ukazując w poecie nie tylko wieloletnią przyrodę, lecz także serce wrzące na pobudzenia ogólnoludzkie i wzrok za-

patrzony w życie oczyma filozofa, który dobrze zna słabość człowieczeństwa, zna jego uciechy i bole, a zwraca się ponad nimi ku górze, ku słońcu prawd wiecznych.

W zakończeniu znajdujemy poemat narodowy na tle powstania styczniowego, poświęcony „cieniom polskiego Księcia Niezłomnego Bronisława Szwarzego”, pn. „Ostatni wiezien Szlęsł-burga”. Rzecz pisana dzwicznymi słowami, w których sentyment patriotyczny błyska żywym płomiennem. Zarzuciłoby temu poematowi można to chyba, że jest pieśnią na starą modłę.

Mimo skromnej szaty zewnętrznej, mimo, że wydane w zabitym od świata deskami zakatku podgórkim, poezje Lubertowicza mają zapewnione niepoślednie miejsce w najnowszym dorobku muzy ojczyznej. St.

Demon ognia... Zjawiska przyrody, groźne swą potęgą, a nie dające się poznać, zbadać dokładnie, wywoływały zawsze u różnych ludów — lęk i grozę. Tak np. ogień czciły oni barbarzyńskie plemiona jako bóstwo, a wysoce kulturalni Grecy łączyli zjawiska gromów z gniewem Zeusa. Działalność złośliwych, tajemnych potęg przewija się przez całą literaturę powszechną, panuje w niej do dziś szatan, jako urosobienie zła i przewrotności. Znany u nas z przekładów Ewers, oparł prawie całą swą twórczość na satanizmie.

Wśród pisarzy polskich ostatniej doby zwraca na siebie szczególniejszą uwagę Stefan Grabiński swojemi „niesamowitościami”, opartemi na dziwacznych „czwartego wymiaru” („Demon ruchu”, „Niesamowite opowieści”, „Ciemne siły”). Obecnie wyszła z druku jego „Księga ognia”, zawierająca zbiór opowiadań z zakresu potęgi ognia, działającej skrycie, a nieubłaganie na losy ludzkie. Ogień — to demon, można go usunąć z codziennego użytku dla zabezpieczenia się od jego zemsty, on jednak spał dom w sposób niewytłumaczony. Najróżno społeczeństwo utrzymuje armię strażacką — zbędne wszelkie zabezpieczenia. Demon się wści, wgrzyza się w duszę, zapala je płomieniem rządzy („Płomienne gody”), prześladowuje je poza grobem — przez wieczność...

Wiele silnych pobudzeń daje nowa książka Grabińskiego...

po dwóch i to w ten sposób, że ją zastępują: a) jeden z dawnych i jeden z nowych spółników łącznie, a więc Robert Kern łącznie z Richardem Pollakiem lub też z Dnem Józefem Blauhornem, albo też Paweł Kern łącznie z Dnem Józefem Blauhornem, czy też z Richardem Pollakiem; b) prokurent Oskar Federer łącznie z którymkolwiek ze spółników; c) obaj prokurenci Oskar Federer i Szymon Zelmwirt, łącznie. Firma spółki podpisująca będzie w ten sposób, iż pod polskiem lub niemieckim brzmieniem firmy uwidocznionym ręcznie lub mechanicznie umieszcza swe podpisy łącznie bądź to spółnicy, bądź prokurenci i to zawsze w jeden ze sposobów wyżej pod a) b) c) opisanych, przyczem prokurenci umieszcza przy swym podpisie dodatek wskazujący na prokurę. Dzień wpisu: 16 września 1922.

Sąd okręgowy jako handlowy, Oddział II.
Kraków, dnia 14. września 1922.

9120

Firm. 1040/22/C.V./356. Wpis do rejestru handlowego firmy spółkowej. Do rejestru Od. C. wciągnięto: Siedziba firmy: Kraków. Brzmienie firmy: Księgarnia nowości Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

w Tarnopolu. Przedmiot przedsiębiorstwa: prowadzenie handlu księgarskiego sortymentowego i komisowego tudzież wszystkich ubocznych działów handlu księgarskiego. Forma spółki: Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w myśl ust. z 6. marca 1906 L. 58. Dzpp. oparta na kontrakcie z daty Kraków, dnia 25 lipca 1922 L. R. 10.071. Czas trwania spółki nieograniczony. Kapitał zakładowy spółki wynosi 1.000.000 Mkp. w gotówce wpłacono 125.000 Mkp. Aport spółnika Jerzego Pola miesiąc księgarską lokal z urządzeniem i zapasem książek w Tarnopolu ocenili spółnicy na 125.000 Mk. Aport Jana Czerneckiego stanowiący książki ocenili spółnicy na 500.000 Mkp; a aport Franciszka Gutowskiego sta-

nowiącego książki ocenili spółnicy na 250.000 Mkp. Do zastępstwa spółki są uprawnieni 4 zawiadowcy (zarządcy), którymi ustanowiono Jana Czerneckiego w Krakowie ul. Bracka 2. Franciszka Gutowskiego w Poznaniu ul. św. Marcina 48, Jerzego Pola w Krakowie ul. Blich L. 4. i Józefa Strzyżowskiego w Krakowie ul. św. Jana 1. 3. zamieszkałych. Podpis firmy: pod brzmieniem firmy którymkolwiek dwaj zawiadowcy umieszczają swe podpisy. Ogłoszenia spółki uskuteczniane będą listami poleconymi. Dzień wpisu 2. września 1922. Sąd okręgowy jako handlowy, Oddział II. Kraków, dnia 25. sierpnia 1922.

9117

Akcyjna Spółka Naftowa „Schodnica“

26. ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

akcjonariuszy Akcyjnej Spółki Naftowej „Schodnica“, odbędzie się dnia 26. października 1922 o godzinie 11-tej przedpołudniem w biurach Akcyjnej Spółki Naftowej „Schodnica“, we Wiedniu IX, Liechtensteinstrasse 23.

PORZĄDEK DZIENNY:

- 1) Przedłożenie bilansu rocznego i sprawozdanie Rady Nadzorczej.
- 2) Sprawozdanie rewizorów o zamknięciu rachunków za rok 1921/22 i powzięcie uchwał w powyższej sprawie.
- 3) Powzięcie uchwały co do użycia czystego zysku za rok 1921/22.
- 4) Odwołanie członków Rady Nadzorczej.
- 5) Wybór członków Rady Nadzorczej.
- 6) Wybór rewizorów i ich zastępców.
- 7) Powzięcie uchwały w sprawie nacjonalizacji przedsiębiorstw polskich naszej Spółki Akcyjnej.

Wedle § 14. statutu posiadacz 20 akcji uprawnionym jest do jednego głosu. Uprawnionymi do głosowania są posiadacze akcji emisji I.—III. (aż do dnia 24. października 1903 włącznie) z numerami 1—20.000. PP. akcjonariuszy, uprawnionych do głosowania, uprasza się, by akcje wraz z niezapadłymi kuponami deponowali w austriackim Zakładzie Kredytowym dla Handlu i Przemysłu we Wiedniu I. Am Hof 6, jakoteż we filjach tegoż Banku lub we Warszawskim Banku Dyskontowym w Warszawie albo we filjach tegoż Banku lub w Banque de Paris et de Pays-Bas w Paryżu, aż do dnia 18. października 1922 włącznie.

Wedle § 16 statutu pełnomocnictwa udzielane być mogą tylko uprawnionym do głosowania akcyjnuszom.

Wiedeń, dnia 2. października 1922.

RADA NADZORCZA.

(Przedruku się nie opłaca.)

Reklama,
dzwignią
handlu!

Starszy student filozofii
udzieli lekcji z zakresu
niższych klas gimn. realn. Zgłoszenia do administracji pod „Lekcja“.
9155

MARKI POCZTOWE DO KOLEKCJI, POLSKIE, ZAGRANICZNE, ZBIORY ZAPASY — KUPUJE
MARKI Eug. A. SZCZERBAN
LWOW, WRONOWSKA 10.

Urząd Patentowy Rz. P.

podaje do wiadomości osób zainteresowanych, że w myśl rozporządzenia, wydanego ostatnio przez Austriackie Ministerstwo Handlu Przemysłu i Budowli, posiadacze ochrony znaków towarowych względnie ochrony wzoru lub modelu udzielonych przez jedną z małopolskich (dawnej austriackich) Izb Handlowych i Przemysłowych, rozszczy sobie nadal prawa do ochrony tychże znaków (wzorów, modeli) w Republice Austriackiej, winni złożyć w Izbie Handlowej i Przemysłowej w Wiedniu odpowiednie oświadczenia w terminie do dnia 31. października r. b. włącznie.

Bliższych w tej sprawie informacji (sposób opracowania podania, załączniki i t. d.) osoby zainteresowane zasięgnąć mogą w Izbach Handlowych i Przemysłowych we Lwowie, Krakowie, Bielsku i Brodach.

9170

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ POLSKIE ZAKŁADY CHEMICZNE NITRAT

podaje niniejszem do wiadomości, że na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dnia 10. lutego 1921 r. zatwierdzonej postanowieniem pp. Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dnia 18. lipca 1922 r., powiększa kapitał akcyjny Spółki przez wypuszczenie 600.000 sztuk akcji (540.000 sztuk okazicielskich i 60.000 sztuk imiennych) nominalnej wartości mk. 500 na ogólną sumę

mk. 300,000.000.

Subskrypcję ogłasza się na warunkach następujących:

- 1) Właściciele akcji i emisji mają prawo do nabycia jednej akcji II emisji na każdą posiadaną jedną akcją I emisji.
- 2) Cena emisyjna nowych akcji wynosi dla właścicieli akcji I emisji, którzy wykonają prawo poboru i opłacą objęte akcje II emisji do dnia 20 listopada 1922 r., po mk. 550 za sztukę, z których przeznaczają się mk. 500 na kapitał zakładowy, resztę zaś, po pokryciu kosztów z emisją nowych akcji związanych, na kapitał zapasowy.
- 3) Całkowita należność za subskrybowane akcje, powinna być wpłacona na rachunek Spółki w Centralach i Oddziałach następujących Banków: Polskim Banku Przemysłowym, Akcyjnym Banku Hipotecznym, Ziemskim Banku Kredytowym, Polskim Banku Krajowym, Banku Kredytowym w Warszawie, Banku Małopolskim, Banku Przemysłowym Warszawskim, Banku Handlowym w Warszawie, Akcyjnym Banku Związkowym, Banku Przemysłowców w Poznaniu, Polskim Banku Handlowym w Poznaniu — lub w Biurze Zarządu Spółki w Warszawie, do 10-go października Czerniakowska Nr. 199, później Przejazd Nr. 5.
- 4) Przy dokonywaniu wpłaty należy przedstawić w instytucji, do której należność za subskrybowane akcje jest wpłacana, świadectwa tymczasowe na akcje I emisji dla ostemplowania w celu stwierdzenia wykonania prawa do nabycia akcji II emisji.
- 5) O ilości objętych akcji II emisji i o dokonanej wpłacie należy zawiadomić Zarząd Spółki (do 10-go października, Czerniakowska 199 później Przejazd 5) z wymienieniem instytucji, do której należność została wpłacona, oraz dokładnego adresu subskrybenta.
- 6) Akcjonariusze, którzy nie wpłacają należności za subskrybowane akcje do dnia 20 listopada 1922 r. tracą prawo poboru.
- 7) Akcje II emisji będą zrównane w prawach z akcjami I emisji.
- 8) Świadectwa tymczasowe względnie akcje, będą przesyłane do tych instytucji, w których wpłata zostanie dokonana

Stan przedsiębiorstwa:

W należącym do Spółki 30-włótkowym majątku Niewiadów, ziemi Piotrkowskiej, wzniesiono 16 budynków murowanych o powierzchni około 6.000 m² (prócz domów mieszkalnych i zabudowań gospodarstwa rolnego) i przeprowadzono drogę kolejową normalnotorową. Nadto nabyto centralę o sile 3.000 HP i sprawadzeno od Societa Italiana Prodotti Esplodenti w Modjolanie 45 wagonów maszyn, których ustawianie we właściwych budynkach już rozpoczęto. Uruchomienie pierwszej fabryki, której obrót roczny dosięgnie paru miliardów marek, nastąpi, wobec posuniętych prac przygotowawczych, już za kilka miesięcy.

Wydawca: SPÓŁKA WYDAWNICZA.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Stanisław Rossowski.

Z Drukarni Polskiej, pod zarządem Z. Kielbusiewicza, Lwów, Chorażczyzna 31.